

Brussel, 10 januari 2025

Buitenlandse Zaken, informatievergadering van 23/01/2025 over de Commissie voor de Status van de Vrouw (CSW69), Verenigde Naties. Bijdrage van het Belgian Disability Forum vzw (BDF).

Het Belgian Disability Forum vzw (BDF) verenigt 20 Belgische verenigingen die personen met een handicap vertegenwoordigen. Het BDF vertegenwoordigt de Belgische personen met een handicap op internationaal en Europees niveau (BDF is officieel lid van het *European Disability Forum*) en niveau. De voornaamste taak van het BDF bestaat erin toezicht te houden op het Europees beleid en de internationale instrumenten die een impact hebben op personen met een handicap.

Wat is de stand van zaken in België om de status van de vrouw te versterken?

België zette al concrete stappen in de goede richting: het voerde in 2007 de Gender Mainstreaming-wet in en op 22 juni 2023 keurde het federale parlement een wetsontwerp goed om de antidiscriminatie wetgeving te versterken door de erkenning van meervoudige discriminatie. Maar er is nog heel veel werk aan de winkel op het vlak van concretisatie.

Voor wat betreft ARMOEDE:

- Uit cijfers van **EIGE** (*European Institute for Gender Equality*) blijkt dat mensen met een handicap 15% meer risico lopen op armoede dan mensen zonder een handicap. Vrouwen met een handicap lopen nog meer risico.
- Vanwege traditionele genderrollen zijn het nog vaker de vrouwen die vooral zorgen voor een kind met een handicap. Deze moeders stoppen vaker met werken of gaan minder uren werken vanwege de intensieve zorgbehoeften.
- In België zijn 8 op 10 alleenstaande ouders vrouwen ¹ die lager opgeleid zijn en minder vaak een betaalde baan hebben. Meer dan 40% van de moeders heeft geen betaald werk, tegenover ongeveer één op vier van de moeders uit een gemiddeld gezin. ²
- Komt hierbij dat de minimale kosten voor kinderen met een handicap 1,7 tot 2,5 keer hoger liggen dan de kosten voor een kind zonder handicap.
- Vrouwen besteden vaak een groter deel van hun inkomen aan huur door de gender pay gap waardoor zij genooddaakt zijn om in ongezonde omstandigheden te leven.

Ergo: moeders van een kind met een handicap of vrouwen met een handicap zijn het meest kwetsbaar in onze maatschappij.

¹ Statbel, *Eenoudergezinnen, werklozen en huurders meest kwetsbaar voor armoede*, 14 juni 2019 - <https://statbel.fgov.be/nl/nieuws/eenoudergezinnen-werklozen-en-huurders-meest-kwetsbaar-voor-armoede> .

Rosa vzw, *Armoede in België*, , Edities 2019/17.10 - <https://rosavzw.be/nl/nieuwsbrieven/pers-pectief/vorige-edities/17-10-armoede-in-belgië>

² STEENSENS (K.), AGUILAR (L.M.), DEMEYER (B.) en FONTAINE (P.), *Kinderen in armoede. Status quaestionis van het wetenschappelijk onderzoek voor België*, Juillet 2008, p.84 - https://demos.be/sites/default/files/kinderen_in_armoede.pdf

1. Het BDF vraagt dat de overheid in haar Federaal Actieplan tegen Armoede beide aspecten, zowel *vrouw* als *handicap* opneemt in haar strategieën.
2. [Het Comité voor de rechten van personen met een handicap vraagt in haar rapport](#) aan België om dringend werk te maken van inclusief onderwijs. Het BDF vraagt bijkomend dat er in het onderwijs extra ondersteuning wordt geboden aan meisjes met een handicap om zo hun positie op de arbeidsmarkt te verstevigen.

Voor wat betreft GEZONDHEID:

- Veel zorgverleners hebben onvoldoende kennis over de combinatie van gender- en handicapspecifieke gezondheidsnoden.
- Vrouwen met een handicap moeten beter geïnformeerd worden over hun rechten inzake contraceptie, voortplanting en intimiteit.
- Er is een gebrek aan systematisch onderzoek naar de gezondheidsuitkomsten van vrouwen met een handicap.

Het BDF vraagt dat zorgverleners opgeleid worden om vrouwen met een handicap bij te staan én dat vrouwen met een handicap met kennis van zaken kunnen kiezen over voortplanting, sterilisatie, intimiteit en met wie ze willen samenwonen en waar.

Voor wat betreft GEWELD tegen vrouwen:

- In België zijn er momenteel geen officiële cijfers over het aantal gevallen van feminicide in 2024 ³ ondanks het feit dat in de zomer van 2023 de "Stop Feminicide"-wet werd aangenomen, die voorziet in maatregelen om dergelijke misdrijven te voorkomen, analyseren en monitoren.
- Veilige huizen, Zorgcentra na seksueel geweld zijn niet altijd toegankelijk voor vrouwen met een handicap.
- Vrouwen met een handicap worden onvoldoende beschermd tegen geweld en misbruik, namelijk in residentiële instellingen.

Al deze aspecten worden uitgewerkt in de bijdrage van BDF aan de GREVIO-commissie van de Raad van Europa ⁴.

Het BDF hamert ook in [zijn rapport aan GREVIO](#) ⁵ op de noodzaak van toegankelijke zorg. Werk fysieke en psychologische barrières voor vrouwen met een handicap weg.

³ ANBERREE (Th.) en DECLEIRE (A.), *Féminicides : la Belgique toujours à la traîne sur la collecte des données*, dans *Le Soir*, 22/04/2024 - <https://www.lesoir.be/582610/article/2024-04-22/feminicides-la-belgique-toujours-la-traine-sur-la-collecte-des-donnees>.

⁴ Belgian Disability Forum asbl, *Questionnaire pour l'évaluation de la mise en œuvre de la Convention du Conseil de l'Europe sur la prévention et la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique par les Parties 1st cycle d'évaluation thématique : Instaurer la confiance en apportant soutien, protection et justice* Soumission du Belgian Disability Forum asbl (BDF), Bruxelles, 23/12/2024.

⁵ *Ibid.*

Brussel, 10 januari 2025

Voor wat betreft de ECONOMISCHE SITUATIE:

Het BDF heeft Statbel gevraagd of er cijfers waren over vrouwen met een handicap en hun economische participatie maar die gegevens zijn er niet.

Het BDF maar ook het Comité voor de rechten van personen met een handicap hamert eens te meer op het gebrek aan statistische gegevens over vrouwen met een handicap.

Voor wat betreft de INSTITUTIONELE MECHANISMEN:

Een vrouw met een handicap die gediscrimineerd wordt, zal haar dossier moeten activeren bij 2 verschillende instanties die niet structureel samenwerken bij het beheer van de dossiers.

Indien de betrokkene van mening is dat zij als vrouw of meisje wordt gediscrimineerd, zal zij de hulp moeten inroepen van het Instituut voor de gelijkheid van mannen en vrouwen (IGVM).

Indien de betrokkene daarentegen van mening is dat zij als persoon met een handicap wordt gediscrimineerd, moet zij zich tot de UNIA wenden.

Deze situatie ontmoedigt vrouwen met een handicap om klacht in te dienen. Het is een situatie die ons er ook toe dwingt de statistieken, die duidelijk niet de realiteit van de ervaringen van de mensen weergeven, met de grootst mogelijke terughoudendheid te interpreteren.

Het BDF vraagt dat er dringend samengewerkt wordt om deze intersectionele discriminatie doeltreffend aan te pakken.